

بیت

شماره: ۲/۲۴۵۱۰
تاریخ: ۱۳۸۹/۴/۸
پیوست:

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجراء اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور که با عنوان طرح به مجلس شورای اسلامی
تقدیم گردیده بود با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۵ و تأیید
شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می گردد.

علی لاریجانی

۷۸۷۹۶
۱۳۸۹ / ۴ / ۹

بیت
مجلس شورای اسلامی
رئیس

حوزه دفتر رئیس جمهور
شماره: ۲۶۴۵
تاریخ: ۱۳۸۹ / ۴ / ۱۵

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور

فصل اول- کلیات

ماده ۱- به موجب این قانون تدوین و تنقیح قوانین کشور به عهده معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی که به اختصار معاونت نامیده می شود به شرح مندرج در این قانون می باشد.

تبصره- اعمال و وظایف این معاونت شامل حیطه اختیارات تقنینی نمایندگان مجلس شورای اسلامی نمی باشد.

ماده ۲- کلیه دستگاههای حکومتی که مقررات وضع می کنند از قبیل هیأت دولت، شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت عمومی دیوان عالی کشور، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری همچنین دستگاههایی که مقررات آنها لزوم اجراء دارد، موظفند تمام مصوبات خود را جهت اعمال این قانون به مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

تبصره- مجلس خبرگان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی امنیت ملی و شورای نگهبان از شمول این ماده مستثنی می باشند.

فصل دوم - وظایف

ماده ۳- وظایف معاونت در امور تنقیح به شرح زیر است:

- ۱- تنقیح کلیه قوانین کشور و اعلام قوانین معتبر و حاکم از راههای زیر:
  - ۱-۱- جمع آوری و تفکیک و طبقه بندی موضوعی قوانین کشور و تهیه و تنظیم فهرست های موضوعی؛ تاریخی و سایر موارد.
  - ۱-۲- تشخیص تعارضات موجود در مقررات و اعلام آن به مرجع تصویب کننده جهت اقدام قانونی.
  - ۱-۳- تشخیص مقرراتی که موضوع آنها متفی شده است و اعلام آنها به مرجع تصویب کننده جهت اقدام قانونی.
  - ۱-۴- تهیه پیشنهاد جهت نسخ قوانینی که موضوع آنها متفی یا نسخ ضمنی شده و ارائه آن به هیأت رئیسه مجلس جهت طی مراحل قانونی.

- ۱-۵- شناسایی موارد نسخ صریح شخصی و اعمال آنها در مجموعه‌های تنقیح شده و ارسال به روزنامه رسمی جهت انتشار.
- ۱-۶- اعلام قوانین و مقررات مغایر با سیاستهای کلی نظام که توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده یا می‌شود به مجمع تشخیص مصلحت نظام و هیأت رئیسه مجلس جهت اطلاع و اقدام قانونی.
- ۱-۷- تهیه شناسنامه برای کلیه قوانین و مقررات کشور.
- تبصره- تمام دستگاههای حکومتی و عمومی موضوع ماده (۲) این قانون موظفند ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون کلیه مقررات مصوب خود را تنقیح نموده و به‌طور مستمر ادامه دهند همچنین ظرف شش ماه پیشنهاد تنقیح کلیه قوانین مربوط به خود را به معاونت ارسال نمایند. این معاونت می‌تواند حین بررسی از کارشناسان دستگاه مزبور دعوت به عمل آورد.
- ۲- پاسخ به استعلامات هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی؛ نمایندگان؛ دولت و شورای عالی استانها.
- تبصره- مهلت پاسخ به استعلامات در مورد طرحها و لوایح دوفوریتی بیست و چهار ساعت و یک فوریتی چهل و هشت ساعت و در موارد عادی یک هفته خواهد بود.
- ۳- تدوین شیوه نامه نگارش طرحها و لوایح بر اساس چهارچوبهای علمی و تعریف لغات تخصصی مورد استفاده در موضوعات مختلف جهت استفاده قانونی دستگاههای حکومتی به‌گونه‌ای که تغییر در مراد مقنن نباشد.
- ۴- انتشار مجموعه‌های تنقیح شده موضوعی تخصصی به صورت کتب و نسخ الکترونیکی.
- ۵- ویراستاری مصوبات مجلس و کمیسیونها قبل از تصویب نهایی بدون تغییر در مراد مقنن برابر آئین‌نامه داخلی مجلس.
- ۶- اطلاع رسانی قوانین.
- ۷- شناسه گذاری (کدگذاری) قوانین و اصلاح فصول و شماره مواد آن بدون تغییر در متن آن بعد از اقدامات تنقیحی.
- ۸- ارائه مشاوره حقوقی و تقنینی به رئیس؛ اعضای هیأت رئیسه؛ کمیسیونها و نمایندگان مجلس.

ماده ۴- نمایندگان مجلس شورای اسلامی، دولت و شورای عالی استانها قبل از تقدیم طرح یا لایحه به مجلس درخصوص امور زیر از معاونت استعلام می‌نمایند این استعلام مانع طی مراحل تصویب طرحها و لوایح نخواهد شد:

- ۱- وجود قوانین متعارض یا مرتبط با طرح و لایحه پیشنهادی.
- ۲- انطباق طرح و لایحه پیشنهادی از نظر شیوه نگارش تخصصی قوانین.
- ۳- لزوم یا عدم لزوم قانونگذاری در موضوع یاد شده.
- ۴- انطباق طرح و لایحه با آئین‌نامه داخلی مجلس؛ قانون برنامه؛ سند چشم انداز؛ سیاستهای کلی نظام و اسناد بالا دستی.

تبصره ۱- نظر معاونت در مورد طرحها و لوایح به همراه طرح یا لایحه پیشنهادی تقدیم مجلس خواهد شد تا نمایندگان در جریان آن واقع شوند.

تبصره ۲- چنانچه در مورد موضوعات فوق استعلام نشده باشد هیأت رئیسه نظر معاونت را استعلام می‌نماید.

ماده ۵- معاونت موظف است حداکثر یکسال پس از اجرائی شدن هر قانون گزارشی از نحوه اجراء و موارد ابهام، اجمال، تعارض، نقص و هرگونه ایراد اجرائی آنرا به رئیس مجلس؛ دولت، شورای عالی تنقیح و کمیسیونهای ذیربط مجلس تقدیم و پیشنهاد اصلاحی لازم برای رفع نقایص یاد شده جهت اقدامات قانونی ارائه نماید.

ماده ۶- از ابتدای سال ۱۳۹۰، چاپ و انتشار مجموعه قوانین تنها با تأیید معاونت قوانین مجلس امکانپذیر است.

تبصره- روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۷- به منظور اطلاع رسانی عمومی درباره آخرین قوانین و مقررات مصوب، پایگاه اطلاع رسانی در مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌شود این معاونت موظف است در اسرع وقت اقدام به انتشار قوانین از طریق پایگاه اطلاع رسانی مجلس نماید.

فصل سوم - مسائل متفرقه

ماده ۸- به منظور اجراء صحیح این قانون شورای عالی تنقیح قوانین مرکب از اشخاص زیر تشکیل می‌گردد:

الف- رئیس مجلس شورای اسلامی به عنوان رئیس-

ب- معاون حقوقی رئیس جمهور.

ج- یکی از معاونان رئیس قوه قضائیه.

د- معاونان قوانین و نظارت مجلس.

دبیرخانه شورا بر عهده معاونت می باشد.

تصمیمات شورا جنبه مشورتی برای رئیس مجلس خواهد داشت.

ماده ۹- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر وزارتخانه ها، دستگاهها و مؤسسات دولتی موظفند دونسخه از کتب و نسخ الکترونیکی منتشر شده حقوقی و مجموعه قوانین و مقررات خود را برای معاونت ارسال نمایند.

ماده ۱۰- قانون تشکیل سازمان تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۵۰/۱۲/۲۹ و اصلاحات بعدی و آئین نامه های آن نسخ می گردد.

ماده ۱۱- دستورالعمل اجرائی این قانون به تصویب رئیس مجلس می رسد.

ماده ۱۲- این قانون از تاریخ تصویب لازم الاجراء می باشد.

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه

مورخ بیست و پنجم خردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی

تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی